

lde, og det faae de jo ikke, naar de selv skulle sætte Hegn indenfor Græsten. Det er ikke allevegne, at man kan sige, at det er saaledes, men netop der, hvor de have et Indhegn, og Creaturene gaae løse, der er det nødvendigt, at de faae et Hegn, saaledes at det kan hegne for disse. Det er er navnlig Tilfældet i Veile Amt og i det Valgdistrict, hvor jeg er fra, at Creaturene der gaae løse en Deel af Aaret, og naar der ikke er andet Hegn end disse Beigrøfter, er det følgerigt, at Eierne maae først tage et Stykke af deres egen Jord og sætte et Hegn paa, for at hegne for Creaturene, og det kan saaledes ikke siges, at de ved Landeveienes Anlæggelse faae fuld Erstatning. Det var disse saa Ord, jeg vilde tale for Lovforslaget, og jeg haaber, at Thinget vil modtage det til Prøvelse og see, om det er værd at gjøre Noget ved.

C. S. Hansen: Jeg veed ikke, om jeg har taget feil, men jeg opfattede den ærede Forslagsstillers Mening saaledes, at han vilde have, at det Offentlige skulde opføre Hegnene tillige foruden at betale Jorden, som er afgiven dertil. Derfor det skulde være hans Mening, saa kan jeg paa ingen Maade understøtte Forslaget. Derimod troer jeg, at det er almindelig Brug, at man ikke taxerer Jorden til sin fulde Værdi, og jeg troer endogsaa, om jeg ikke tager meget feil, at dette har Hjemmel ligeledes i en Rentekammerbestemmelse. Dette kunde ogsaa jeg ønske forandret. Maa ske den ærede Forslagsstiller vil rette mig, dersom jeg skulde have misforstaaet ham i den Henseende. I saa Fald skal jeg ikke videre modsætte mig Forslagets Fremme.

Ottesen: Jeg mener netop, at, naar der ikke bliver lagt nogen anden Regel til Grund end den, der her er lagt til Grund for Taxationsmændenes Forretning, nemlig at de skønne over, hvad Jorden er værd i Handel og Wandel, saa er man ude over det, og det er netop, naar vi kunde faae disse Rentekammersskrivelser bort, som have givet Regler for Taxationsmændene, og der kunde blive bestemt en Lov, hvorefter Taxationsmændene vare forpligtede til at tage det saaledes i Betragtning, at det blev behandlet som andre Ting, man taxerer. I Henseende til Hegn hænger det

saaledes sammen, at, hvor der er en Skraaning af 10 Dvarteers Høide eller en Forbydning af 10 Dvarteer, der skal det træde ifødet for lovligt Hegn, men det er Noget, som ikke kan hegne for noget Kreatur.

Bregendahl: Jeg gjør i det Hele ikke meget af saadanne smaa private Lovforslag, og jeg maa tilstaae, at jeg heller ikke kan anbefale dette Lovforslag til at tages under Behandling her i Forsamlingen, fordi jeg ikke troer, at det er godt, at der ved private Forslag gribes ind i saadanne enkelte Tilfælde som det her omhandlede, medens jeg dog mener, at Lovforslaget fortjener en vis Opmærksomhed, og troer, det vilde have været meget ønskeligt, om den ærede Indenrigsminister havde været her tilstede, og kunde have udtalt sig herom. Imidlertid maa jeg dog tilføie, at jeg heller ikke troer, at Lovforslaget er nødvendigt, uagtet vel en Forandring i de Forhold, Lovforslaget vedrører, er nødvendig; thi jeg troer, at den Rentekammersskrivelse af 1840, som Lovforslaget sigter til, aldeles ikke har fulgt den Grundfætning, som Administrationen nu er nødsaget til at følge, naar den vil opretholde Grundloven, nemlig at give fuldstændig Erstatning til de Private for Eiendomme, som fratages dem til Fordeel for Staten eller til et almeennyttigt Siemed. Den ældre Veianordning af 1793 gik i flere Tilfælde, hvor der saaledes var Spørgsmaal om at expropriere den Private, ikke ud paa da at give en fuldstændig Erstatning, og forsaavidt skulde jeg ikke anke over, at Rentekammersskrivelsen af 1840 heller ikke er gaaet ind paa Principet om fuld Erstatning; men jeg troer nu, at, da det kun er en Rentekammersskrivelse, som indeholder den egentlige Instruction for Ingeieurernes Fremgangsmaade ved Bestemmelsen af Stadeserstatning i Anledning af Betarbejde, vil det ogsaa være Administrationens Sag at give en forandret Instruction, og at Administrationen maa have Ret til det, og at Grundlovens Regel om fuldstændig Erstatning for privat Eiendoms Afstaaelse til offentligt Brug medfører, at Administrationen maa være forpligtet dertil. — Søvrigt skal jeg fremhæve en enkelt Ting ved dette Lovforslag, som jeg ikke kan nægte ikke er uden en vis Interesse,